

**Міністерство освіти і науки України
Відокремлений структурний підрозділ
«Київський торговельно-економічний фаховий коледж
Державного торговельно-економічного університету»**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Голова приймальної комісії

Директор

Олег ОЛІЙНИК

**ПРОГРАМА
ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ З УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ
для вступників на основі базової середньої освіти**

2024

Програму вступного випробування з української мови складено для осіб, які вступають до ВСП «КТЕФК ДТЕУ» на основі базової середньої освіти для здобуття освітньо-професійного ступеня фахового молодшого бакалавра за денною (дуальною) формою здобуття освіти.

Програму розглянуто та схвалено на засіданні приймальної комісії (протокол від 10.04.2024 № 5 п.2)

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Програму вступного випробування з української мови розроблено на основі програми «Українська мова. 5-9 класи. Для загальноосвітніх навчальних закладів», яка відображає засадничі ідеї Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти (Постанова Кабінету Міністрів України від 23.11.2011 р. № 1392), ідеї концепції «Нова українська школа» (2016 р.).

Мета вступного випробування з української мови – оцінити підготовленість (знання, уміння, навички) вступника.

Програма вступного випробування з української мови складається з наступних розділів:

- Фонетика і графіка. Орфоепія і орфографія;
- Будова слова, словотвір і орфографія;
- Лексикологія і фразеологія;
- Морфологія і орфографія;
- Синтаксис і пунктуація.

Форма проведення вступного випробування – співбесіда.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ З УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ

Оцінювання результатів знань вступника з української мови здійснюється на основі:

- врахування основної мети, що передбачає різнобічний мовленнєвий розвиток особистості;

- освітнього змісту навчального предмета, який розподіляється на чотири елементи – знання, вміння й навички, досвід творчої діяльності і досвід емоційно-ціннісного ставлення до світу;

- функціонального підходу до мовного курсу, який передбачає вивчення мовної теорії в аспекті практичних потреб розвитку мовлення.

При оцінюванні вступного випробування у формі співбесіди потрібно керуватись такими критеріями, як:

- повнота і правильність відповіді;
- ступінь усвідомлення, розуміння вивченого;
- мовленнєве оформлення відповіді.

Об'єктами оцінювання мають бути:

- мовленнєві вміння й навички з чотирьох видів мовленнєвої діяльності;
- знання про мову й мовлення;
- досвід творчої діяльності;
- досвід особистого емоційно-ціннісного ставлення до світу.

Для вступного випробування у формі співбесіди з української мови пропонується два питання (одне теоретичне, друге практичне), що дає змогу перевірити знання вступника із зазначених тем.

Кожне питання оцінюється у 6 балів. Максимальна кількість набраних балів – 12. Переведення у шкалу 100–200 здійснюється згідно Додатку 1.

Для проведення вступного випробування зі вступником відводиться до 15 хвилин.

Критерії оцінювання вступного випробування з української мови:

Бали	Критерії оцінювання
1	Вступник може розрізнити об'єкт вивчення і відтворити деякі його елементи; мало усвідомлює мету навчально-пізнавальної діяльності, будує лише окремі, не пов'язані між собою речення; лексика висловлювання дуже бідна.
2	Вступник фрагментарно відтворює незначну частину навчального матеріалу; має нечіткі уявлення про об'єкт вивчення; виявляє здатність елементарно викласти думку; може усно відтворити кілька термінів, явищ без зв'язку між ними; будує лише окремі фрагменти висловлювання; лексика і граматична будова мовлення бідна й одноманітна.
3	Вступник відтворює менш як половину навчального матеріалу; може дати відповідь із кількох простих речень; здатен усно відтворити окремі положення завдання; не має сформованих практичних умінь та навичок; висловлювання не є завершеним текстом, хибує на не послідовність викладу, пропуск фрагментів, важливих для розуміння думки; лексика і граматична будова збіднені.
4	Вступник має недостатній рівень знань; знає близько половини навчального матеріалу, здатний відтворити його відповідно до тексту підручника, повторити за зразком певну операцію, дію; описує явища, процеси без пояснень причин, слабо орієнтується в поняттях; висловлювання характеризується неповнотою і розрізняється основна та другорядна інформація; добір слів не завжди вдалий.
5	Вступник знає більш як половину навчального матеріалу; розуміє основний навчальний матеріал; здатний з помилками й неточностями дати визначення понять, сформулювати правило, відтворити його з помилками та неточностями; формулює поняття, наводить приклади; підтверджує висловлене судження прикладами; питання значною мірою розкриті, але трапляються недоліки за низкою показників; поверхово розкрито питання, бракує єдності стилю та ін.
6	Вступник виявляє знання і розуміння основних положень навчального матеріалу, може поверхово аналізувати події, процеси, явища і робити певні висновки; відповідь його правильна, але недостатньо осмислена; самостійно відтворює більшу частину навчального матеріалу; відповідає за планом, висловлює власну думку щодо теми, вміє застосовувати знання на практиці; виклад загалом зв'язний, питання в цілому розкрито, але помітний репродуктивний характер, відсутня самостійність суджень, їх аргументованість, добір слів не завжди вдалий тощо.

7	Вступник правильно і логічно відтворює навчальний матеріал; самостійно створює достатньо повний, зв'язний, з елементами самостійних суджень текст; розуміє основоположні теорії і факти, установлює причинно-наслідкові зв'язки між ними; уміє наводити окремі власні приклади на підтвердження певних думок; вдало добирає лексичні засоби, але у відповіді є недоліки, наприклад: відхилення від теми, порушення послідовності її викладу; основна думка не аргументується, правила не завжди підтверджуються прикладами тощо.
8	Знання вступника є достатньо повними, він вільно застосовує вивчений матеріал у стандартних ситуаціях, уміє аналізувати, установлювати найсуттєвіші зв'язки і залежності між мовними явищами, фактами, робити висновки; вдало добирає лексичні засоби; відповідь його повна, логічна, обґрунтована, але з деякими неточностями. Відповідь повинна бути зв'язним, логічно послідовним повідомленням на певну тему, виявляти вміння застосовувати визначення, правила до конкретних випадків.
9	Вступник вільно володіє вивченим матеріалом, застосовує знання в дещо змінених ситуаціях, уміє аналізувати і систематизувати інформацію, використовує загальновідомі докази у власній аргументації; висловлює стандартну аргументацію при оцінці дій, процесів, явищ; чітко тлумачить поняття; вдало добирає лексичні засоби. Відповідь повна, правильна, логічна, обґрунтована, хоча їй і бракує власних суджень.
10	Вступник володіє глибокими й міцними знаннями, робить аргументовані висновки; критично оцінює окремі нові мовні факти, явища, ідеї, наводить доречні приклади. Мова відзначається багатством словника, граматичною правильністю, додержанням стильової єдності і виразності.
11	Вступник володіє узагальненими знаннями з предмета, аргументовано використовує їх; уміє застосувати вивчений матеріал для власних аргументованих суджень у практичній діяльності. Відповідь у цілому відзначається багатством словника, точністю слововживання, стилістичною єдністю, граматичною різноманітністю.
12	Вступник має системні знання, користується широким арсеналом засобів доказів своєї думки, вирішує складні проблемні завдання, схильний до системно-наукового аналізу явищ, відповідь повна, глибока, аргументована, вступник уміє застосовувати знання творчо. Відповідь відзначається багатством слововживання, граматичною правильністю.

ПИТАННЯ ПРОГРАМИ ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ З УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ

Фонетика і графіка. Орфоенія і орфографія

Правила вживання апострофа, м'якого знаку. Подвоєння букв на позначення подовжених м'яких приголосних та збігу однакових приголосних звуків. Спрощення в групах приголосних. Написання слів іншомовного походження.

Будова слова, словотвір і орфографія

Спільнокореневі слова і форми слова. Основа слова і закінчення змінних слів. Значущі частини слова: корінь, префікс, суфікс, закінчення.

Вимова і написання префіксів *з-* (*зі-, с-*), *роз-*, *без-*, *пре-*, *при-*, *прі-*.

Змінювання і творення слів. Основні способи словотворення в українській мові. Зміни приголосних при творенні слів.

Лексикологія і фразеологія

Поняття про лексику. Лексичне значення слова. Однозначні і багатозначні слова. Пряме і переносне значення слів.

Синоніми, антоніми, омоніми, пароніми.

Загальноновживані слова.

Фразеологія. Поняття про фразеологізми. Походження фразеологізмів.

Морфологія і орфографія

Поняття про самостійні і службові частини мови.

Іменник як частина мови: загальне значення. Морфологічні ознаки, синтаксична роль. Іменник: назви істот і неістот, загальні і власні назви.

Рід, число, відмінки іменників. Незмінні іменники.

Способи творення іменників.

Правопис відмінкових закінчень іменників. Написання складних іменників.

Велика буква у власних назвах.

Прикметник як частина мови: загальне значення. Морфологічні ознаки, синтаксична роль.

Якісні, відносні та присвійні прикметники. Ступеневі порівняння прикметників, їх утворення. Відмінювання прикметників. Способи творення прикметників.

Написання складних прикметників.

Числівник як частина мови: загальне значення. Морфологічні ознаки, синтаксична роль. Числівники кількісні (на означення цілих чисел, дробових та збірних) і порядкові. Числівники прості і складні.

Відмінювання кількісних і порядкових числівників.

Правопис числівників.

Дієслово як частина мови: загальне значення. Морфологічні ознаки, синтаксична роль. Форми дієслова. Вид дієслова. Способи дієслів (дійсний, умовний, наказовий). Часи дієслів. Дієслова I і II дієвідмін. Особа і число (в теперішньому і майбутньому часі). Способи творення дієслів.

Дієприкметник як особлива форма дієслова: загальне значення,

морфологічні ознаки. Синтаксична роль. Активні і пасивні дієприкметники, їх творення. Відмінювання дієприкметників. Дієприкметниковий зворот.

Дієприслівник як особлива форма дієслова: загальне значення. Морфологічні ознаки і синтаксична роль. Дієприслівники недоконаного і доконаного виду. Дієприслівниковий зворот.

Синтаксис і пунктуація

Просте речення. Види речень за метою висловлювання: розповідні, питальні, спонукальні. Окличні речення. Члени речення (підмет і присудок; присудок простий і складений; додаток, означення, обставини) і способи їх вираження.

Однорідні члени речення. Узагальнююче слово при однорідних членах речення. Однорідні й неоднорідні означення.

Розділові знаки при однорідних членах речення.

Звертання і вставні слова (словосполучення, речення). Розділові знаки при них. Відокремлені другорядні члени речення (в тому числі уточнюючі).

Розділові знаки при відокремлених членах речення.

Складне речення, його типи. Складносурядне сполучникове речення. опідрядне речення із сполучниками і сполучними словами. Основні види підрядних речень. Складне речення з кількома підрядними.

Розділові знаки в складносурядному і складнопідрядному реченнях.

Безсполучникове складне речення. Розділові знаки в безсполучниковому реченні.

Таблиця переведення 12-бальної шкали у шкалу 100–200

Оцінка за 12-бальною шкалою	Оцінка за шкалою 100–200
1	100
2	100
3	110
4	120
5	130
6	140
7	150
8	160
9	170
10	180
11	190
12	200